

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la reorganizarea
Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prin Legea nr.118/25.05.2023 pentru modificarea unor acte normative, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat modificări la cadrul normativ aferent modului de administrare a drumurilor.

Astfel, potrivit art.V alin.(3) lit.a) din Legea nr.118/2023, Guvernul în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a legii menționate, urmează să întreprindă măsurile necesare în vederea reorganizării Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în societate pe acțiuni cu capital integral de stat, cu denumirea „Administrația Națională a Drumurilor”.

Relieșăm că cerințe privind reorganizarea întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare sunt expres statuate și în prevederile Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Astfel, prin adoptarea Legii nr. 246/2017, s-a inițiat reforma în domeniul administrării proprietății publice, prin alinierea politicilor publice de administrare a întreprinderilor de stat la normele generale de guvernare corporativă și de determinare și delimitare clară a atribuțiilor fondatorului, ale consiliului de administrație și ale administratorului. În context, remarcăm că potrivit art. 2 alin.(1) din această lege, funcția de fondator al întreprinderii de stat, în numele Guvernului, este exercitată doar de Agenția Proprietății Publice, iar potrivit art.19 alin.(3) lit.b), a fost stabilită sarcina Guvernului să reorganizeze întreprinderile de stat în alte forme juridice de organizare.

Mai mult ca atât, dinamizarea procesului de reorganizare a întreprinderilor de stat în alte forme juridice de organizare, constituie o măsură de intervenție prioritară, setată conform Strategiei cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.911/2022. În acest sens, în Planul de acțiuni a Guvernului pentru anul 2024, la acțiunea 253 este expres prevăzută „adoptarea hotărârii Guvernului privind reorganizarea Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor, prin transformarea acesteia în societate pe acțiuni, în scopul fortificării capacităților de administrare a rețelei de drumuri naționale.

Prin urmare, în contextul prevederilor normative invocate supra și în scopul asigurării executării acestora, a fost elaborat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Remarcăm că, că aspectele ce țin de reorganizarea Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” în societate pe acțiuni, constituie o primă etapă de restructurare a întregului sistem de întreținere a drumurilor publice, care se propune a fi realizat în trei etape succesive, cu ulterioara absorbție a societăților pe acțiuni cu capital majoritar de stat specializate în întreținerea drumurilor publice.

Prima etapă, rezultă din prevederile art.V alin.(3) lit.a) din Legea nr.118/2023, și vizează reorganizarea Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” în Societate pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor” cu capital integral de stat. Este de remarcat, că în cadrul acestei etape se va

asigura inclusiv evaluarea obligatorie a patrimoniului Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, în conformitate cu cerințele art.5 alin.(4) lit.f) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, care impune realizarea evaluării în cazul reorganizării întreprinderilor de stat.

A doua etapă: întrucât în cadrul societăților pe acțiuni cu capital majoritar de stat specializate în întreținerea drumurilor publice, în structura capitalului social al acestora, se regăsește capital privat (persoane fizice, deținătoare de acțiuni) urmează ca Guvernul în temeiul art.6 lit.e²) și 44¹ din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, să întreprindă măsuri în vederea consolidării pachetelor de acțiuni prin procurarea de către stat a pachetelor de acțiuni proprietate privată din cadrul societăților pe acțiuni cu capital majoritar de stat specializate în întreținerea drumurilor publice. Este de relevat, că procedura consolidării pachetelor de acțiuni ale statului este reglementată printr-un Regulament, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.463/2015.

Ulterior, în contextul realizării etapei a doua, va fi demarată cea de - a treia etapă: reorganizarea S.A „Administrația Națională a Drumurilor” cu capital integral de stat, prin absorbție a celorlalte 10 societăți pe acțiuni specializate în întreținerea drumurilor publice.

Istoric Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” a fost fondată în anul 2002, conform pct.5 al Hotărârii Guvernului nr.38/2002, ca urmare a reorganizării Administrației de Stat a Drumurilor (organ al autorității administrative fondat prin Hotărârea Guvernului nr.678/2001) în întreprindere de stat subordonată Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor.

Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, potrivit Statutului, este fondată în vederea gestionării, întreținerii, reparării, modernizării, dezvoltării și exploatării drumurilor publice în scopul desfășurării traficului rutier în condiții de siguranță a circulației, de fluență și continuitate. Capitalul social al întreprinderii constituie 20 176 351 lei.

Infra, se prezintă o succintă informație privind activitatea economico-financiară a Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” pe durata perioadei 2020-2022, fiind determinată de evenimentele și tranzacțiile semnificative, care au avut loc, cu scopul evidențierii performanței obținute de întreprindere.

Astfel, în anul 2020 cifra de afaceri a întreprinderii a înregistrat o scădere cu 2,81% în comparație cu anul precedent, ceea ce constituie 99,55% din ponderea totală a veniturilor din vânzări și ca urmare profitul întreprinderii a fost menținut la nivel pozitiv și anume 637 825 lei.

În baza datelor prezentate, compartimentul activitatea de autogestiune a obținut un rezultat financiar pozitiv în anul 2021, mărimea profitului net din activitatea de autogestiune a constituit 2 569 841 lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 1 779 910 lei comparativ cu situația la 31.12.2020. Dar totodată, în anul de gestiune în raportul consolidat al întreprinderii cheltuielile depășesc veniturile în sumă cu 70 003 029 lei. Aceste pierderi au fost constatate, în special, din activitatea operațională compartimentul Investiții Externe, care au apărut în urma litigiului inițiat de către compania ”Strabag” AG împotriva Întreprinderii de Stat.

În baza datelor prezentate de către Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor”, în anul 2022 întreprinderea a obținut un rezultat financiar pozitiv. Mărimea profitului până la impozitare a constituit 5 077 475 lei, ceea ce reprezintă o creștere semnificativă în valoare de 2 507 634 lei comparativ cu anul 2021. Ritmul creșterii veniturilor din activitatea operațională a fost de 22,23 %. Totodată, s-au diminuat cheltuielile din activitatea operațională cu 19,43 %, dar acestea nu au influențat rezultatul din activitatea operațională, creșterea valorică fiind în mărime de 2 507 634 lei sau 97,58%.

Astfel, ținând cont de contextul evocat, prin reorganizarea prin transformare Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în Societatea pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor” cu capital integral de stat, se urmăresc finalități:

- inițierea procesului de restructurare a întregului sistem de întreținere a drumurilor publice;
- fortificarea guvernantei corporative în cadrul noii persoane juridice constituite ca urmare a reorganizării, prin profesionalizarea organelor de conducere a acesteia;
- sporirea transparenței și eficientizarea activității noii persoane juridice, inclusiv prin intermediul profesionalizării organelor de control (comitetul de audit și comisia de cenzori) ale societății pe acțiuni;
- asigurarea unei monitorizări eficiente a performanței noii persoane juridice;
- creșterea eficienței utilizării mijloacelor fondului rutier alocate pentru drumurile naționale;
- creșterea capacităților de absorbție a mijloacelor financiare alocate din surse externe pentru construcția și modernizarea drumurilor publice;
- eficientizarea sistemului de proiectare, construire, modernizarea, reabilitare, reparare și întreținere periodică a drumurilor publice naționale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În temeiul art.6 alin.(1) lit.e) din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, art.7 lit.b) și e) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, art.12 alin.(1), art.19 alin.(3) lit.b) din Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală și art.V alin.(3) lit.a) din Legea nr.118/2023 pentru modificarea unor acte normative, proiectul de hotărâre dispune reorganizarea Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” prin transformare în Societatea pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor” cu capital integral de stat.

În contextul cadrului normativ evocat supra, proiectul de hotărâre prevede că Agenția Proprietății Publice va exercita, în numele statului, funcția de deținător de acțiuni a Societății pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor”.

Totodată, în spiritul art.205 alin.(5) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, prin proiectul de hotărâre se reglementează aspecte aferente succesiunii în drepturi în cazul reorganizării persoanelor juridice. Astfel, conform proiectului de hotărâre, Societatea pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor” este succesorul de drepturi și obligații a Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Pentru asigurarea derulării în termen și cu maximă celeritate a măsurilor ce se impun în contextul reorganizării, proiectul de hotărâre, pune în sarcina Agenției Proprietății Publice:

- să asigure reorganizarea Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri;
- după finalizarea procedurii de reorganizare, să asigure elaborarea modificărilor în anexa la Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice și în cadrul

normativ subordonat. Remarcăm că, aspectele detaliate aferente cadrul normativ ce va necesita a fi modificat este specificat la compartimentul 6 al prezentei note informative;

- să asigure determinarea bunurilor imobile, care vor fi transmise în calitate de aport în capitalul social al Societății pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor” și care în gestiune economică a societății urmare delimitării bunurilor imobile proprietate publică după apartenență și pe domenii. Menționăm că, bunurile care urmează a fi transmise în calitate de aport în capitalul social al societății pe acțiuni, vor fi evaluate în modul stabilit de cadrul normativ. Or, în conformitate cu cerințele art.5 alin.(4) lit.f) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, se impune realizarea evaluării obligatorii în cazul reorganizării întreprinderilor de stat.

Subsecvent, proiectul conține prevederi generice privind modul de transmitere a patrimoniului Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” către Societatea pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor”, precum și reglementări generice aferente disponibilizării personalului în legătură cu reorganizarea, în cazul imposibilității transferului acestuia.

De asemenea, proiectul de hotărâre prevede intrarea acestuia în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Acest fapt este determinat de necesitatea realizării în termen a dispozițiilor art.V alin.(3) lit.a) din Legea nr.118/2023, care stipulează termenul de 9 luni de la data intrării în vigoare a legii menționate, pentru realizarea măsurilor necesare în vederea reorganizării Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în societate pe acțiuni cu capital integral de stat, cu denumirea „Administrația Națională a Drumurilor”. În contextul evocat, remarcăm că, la moment Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” este la etapa finală a procesului de reorganizare a acesteia prin fuziune (absorbție) cu Întreprinderea de Stat Combinatul Republican de Instruire Auto (reorganizare dispusă potrivit Hotărârii Guvernului nr.417/2022).

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de hotărâre nu implică costuri financiare suplimentare de la bugetul de stat și nu afectează veniturile bugetare.

Totodată, proiectul de hotărâre dispune acoperirea cheltuielilor de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” din contul acestei întreprinderi.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de hotărâre menționat se încadrează în cadrul normativ în vigoare.

Totodată, ca urmare a implementării prevederilor proiectului de hotărâre vor fi necesare intervenții la nivelul cadrului normativ primar și respectiv subsidiar, în contextul reorganizării prin transformare a Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” în Societate pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor” cu capital integral de stat.

Astfel, prin proiectul de hotărâre, se pune în sarcina Agenției Proprietății Publice ca după finalizarea procedurii de reorganizare, să asigure elaborarea modificărilor în anexa la Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și în cadrul normativ subordonat. Astfel, din anexa „Lista bunurilor nepasibile de privatizare” la Legea nr.121/2007, din compartimentul „Întreprinderi de stat și municipale” se va exclude poziția „Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” prin reflectarea noi entități rezultate ca urmare a procesului de reorganizare „S.A. „Administrația Națională a Drumurilor” la compartimentul „Societăți pe acțiuni”.

Subsidiar, în contextul finalizării procedurii de reorganizare, vor fi necesare intervenții în următoarele Hotărâri ale Guvernului: Hotărârea Guvernului nr.902/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice; Hotărârea Guvernului nr.161/2019 cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice; Hotărârea Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile; Hotărâre Guvernului nr.362/2011 privind aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului ocupate de drumurile naționale; Hotărârea Guvernului nr.1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice; Hotărârea Guvernului nr.459/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale, precum și a componenței acestuia; Hotărârea Guvernului nr.458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale; ș.a.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, anunțul privind elaborarea proiectului de hotărâre a fost plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, directoriul „Transparența decizională” și pe portalul www.particip.gov.md

La fel, proiectul va fi plasat pentru consultări și dezbateri publice pe paginile web respective.

De asemenea, evocăm că proiectul a fost remis spre consultare prealabilă către Agenția Proprietății Publice și Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Agenția Proprietății Publice prin demersul nr.05-04-875 din 12.02.2024, a evocat că, având în vedere că, procedura de reorganizare prin fuziune (absorbție) cu Întreprinderea de Stat „Combinatul Republican de Instruire Auto” nu este finalizată, procedura de reorganizare prin transformare a Întreprinderii de Stat “Administrația de Stat a Drumurilor” este prematură. În context, Întreprinderea de Stat “Administrația de Stat a Drumurilor”, prin demersul 06/01-01/1132 din 14.03.2024 a informat despre decizia Agenției Servicii Publice privind înregistrarea reorganizării prin absorbție a respectivei întreprinderi.

8. Constatările expertizei anticorupție

Potrivit art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi remis Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Potrivit art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Proiectul de hotărâre nu necesită realizarea altor expertize. Or, prevederile acestuia nu cad sub incidența cerințelor Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a

activității de întreprinzător, respectiv nu este necesară elaborarea analizei impactului de reglementare.

Mai mult ca atât, prevederile proiectului de hotărâre, nu cad sub incidența cerințelor Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, întrucât acesta nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia, inclusiv nu prevede reorganizări sau reforme structurale ori instituționale ale autorităților publice sau ale instituțiilor publice.

Secretar de stat

Nicolai MÎNDRA